

OTÁZKY A ODPOVĚDI
K ZÁKONU Č. 108/2006 SB. O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH
platnost od 1.1. 2007

Vážení a milí Lormáci,

v tomto dokumentu vám předkládáme novinky týkající se zákona o sociálních službách, který bude platit od 1.1. 2007.

Již jednou jsme pro vás v tomto roce vypracovali obdobné podklady – Průvodce zákonem o sociálních službách, kde vše podrobně popisujeme. K dříve zveřejněným informacím se již proto nebudeme vracet.

Nyní se zaměříme na důležité body, které doposud nebyly známy a na které se nás nejčastěji ptáte.

Budu si muset podávat žádost, aby mi byl příspěvek vyplácen?

Pokud již nyní pobíráte příspěvek pro bezmocnost, žádnou žádost si podávat nebudete. Nejpozději v prosinci (možná již se tak stalo) vám domů přijde dopis z České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ), kde bude uvedeno, že k 1.1. 2007 vám přestane být vypláceno zvýšení důchodu pro bezmocnost. V lednu dostanete druhý dopis, tentokrát z obce s rozšířenou působností. V tomto dopise vás budou informovat, že máte nárok na vyplácení určitého stupně příspěvku na péči podle výše bezmocnosti. Dále zde budou uvedeny vaše osobní údaje, které je potřeba zkontrolovat. Uvedete, kdo vám bude péči poskytovat a jak si přejete příspěvek vyplácet (poštovní poukázkou nebo na účet). Takto upravený dopis podepíšete a do 15 dnů odešlete zpět na obec s rozšířenou působností. Nic jiného již nebudete vyřizovat a příspěvek vám začne být vyplácen.

Co je obec s rozšířenou působností ?

Při použití tohoto termínu se vlastně mluví o úřadech. Obecní úřad obce s rozšířenou působností od roku 2002 nahrazuje zrušené okresní úřady. Je nadřazený běžnému obecnímu úřadu a přitom níže, než je úřad krajský. Na úřady těchto obcí se občané obracují s většinou záležitostí, které v minulosti vyřizovali na okresních úřadech. Pro tyto úřady se také může používat označení obce III. stupně.

V jaké výši mi bude vyplácen příspěvek?

První tabulka ukazuje převod dosavadních nároků (bezmocnost) na nové stupně závislosti.

Nově závislost	Dosud bezmocnost	Dosud bezmocnost + PPOB	Dosud osoby do 18 let
I. stupeň lehká	částečná 472,- Kč		
II. stupeň středně těžká	převážná 944,- Kč	částečná bezmocnost při věku nad 80 let + nárok na PPOB	
III. stupeň těžká	úplná 1770,- Kč	převážná bezmocnost + nárok na PPOB	dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči

Druhá tabulka znázorňuje výši příspěvku na péči podle stupně závislosti.

I. lehká závislost – částečná bezmocnost

II. středně těžká závislost – převážná bezmocnost

III. těžká závislost – úplná bezmocnost

IV. úplná závislost – přiznání až na základě nového posouzení zdravotního stavu žadatele

Pro názornost si můžeme uvést příklad.

Člověk, který nyní pobírá částečnou bezmocnost (472,- Kč) bude od roku 2007 nově zařazen do I. stupně závislosti – lehká závislost, která činí pro osoby starší 18 let 2000,- Kč.

Stupeň míry závislosti	Výše příspěvku pro osoby do 18 let	Výše příspěvku pro osoby nad 18 let
I. lehká závislost	3 000 Kč	2 000 Kč
II. středně těžká závislost	5 000 Kč	4 000 Kč
III. těžká závislost	9 000 Kč	8 000 Kč
IV. úplná závislost	11 000 Kč	11 000 Kč

Jak postupovat, když dosud žádnou bezmocnost nepobírám, ale můj současný zdravotní stav vyžaduje pomoc druhé osoby?

V tomto případě je potřeba co nejdříve, nejlépe hned 2.1. 2007, podat žádost o příspěvek na péči. Žádost se bude podávat na obecním úřadu obce s rozšířenou působností (obce III. typu) v místě, kde máte trvalý pobyt. Do žádosti budete uvádět vaše osobní údaje, jak bude příspěvek vyplácen a kdo bude péči poskytovat. Žádost podáváte přímo vy nebo zákonný zástupce v případě dětí. Posouzení žádosti bude trvat maximálně 90 dní. Pokud vám bude příspěvek přiznán, bude vám zpětně vyplacen k datu podání žádosti.

Jak bude probíhat posouzení mého zdravotního stavu?

Na základě podané žádosti vás navštíví sociální pracovník obecního úřadu, který provede sociální šetření ve vašem přirozeném sociálním prostředí, tj. u vás doma. Bude posuzována schopnost zvládat péči o sebe sama a vaše soběstačnost (jednotlivé body jsou uvedeny v Průvodci zákonem o sociálních službách – příloha Doteků č. 46).

Sociální pracovník zprávu zašle posudkovému lékaři úřadu práce. Ten si může vyžádat specializované vyšetření nebo vyšetření provést sám. Jako žadatel jste povinen podrobit se těmto vyšetřením!

Pokud odmítnete posouzení vašeho zdravotního stavu sociálním pracovníkem nebo některé vyšetření, ztrácíte možnost získat příspěvek na péči!

Mohu být od roku 2007 automaticky zařazen do IV. stupně závislosti?

Ne. Pokud se domníváte, že váš zdravotní stav odpovídá zařazení do IV. stupně závislosti, musíte si podat žádost o nové posouzení zdravotního stavu. Teprve na základě tohoto posouzení je možné, abyste byl/a přeřazen/a do této kategorie.

Budu muset v následujícím roce podstoupit nové zhodnocení zdravotního stavu?

Ne, pokud již teď máte přiznánu bezmocnost. Nové posouzení se týká pouze osob, které nemají doposud přiznánu bezmocnost nebo budou žádat o zařazení do vyššího stupně příspěvku na péči.

U všech osob pobírajících příspěvek na péči se bude provádět zhodnocení zdravotního stavu po uplynutí dvou let (tj. od roku 2009). Dle vyjádření JUDr. Hutaře (Národní rada zdravotně postižených ČR) se tato doba může prodloužit až na pět let z důvodu velkého množství osob pobírajících příspěvek na péči.

Jaké příspěvky jsou od 1.1. 2007 zrušeny?

Od 1.1. 2007 se ruší pouze dva příspěvky. Končí vyplácení zvýšení důchodu pro bezmocnost a příspěvek při péči o osobu blízkou (PPOB).

Ostatní příspěvky a dávky zůstávají (příspěvek na individuální dopravu, na provoz motorového vozidla, ...). Zůstává také možnost požádat o příspěvek na pořízení kompenzační pomůcky.

Na co mohu příspěvek použít?

Příspěvek je možné použít pouze na ty výdaje, které souvisejí se zabezpečením pomoci a podpory. Jsou určeny na úhradu za poskytnutou péči poskytovateli služeb nebo rodinnému příslušníkovi či jiné osobě, která o vás pečuje.

Kdo je to „poskytovatel sociální služby“?

Poskytovatel sociální služby je každá fyzická osoba nebo právnická osoba (organizace, např. o.s. LORM), která má registraci. Registrace slouží jako potvrzení o kvalitě služeb, které vám organizace nabízí. Každá organizace, která chce nadále poskytovat sociální služby, musí nejpozději k 30. červnu 2007 požádat o registraci.

Péče, kterou budou poskytovat rodinní příslušníci, se nepovažuje za sociální službu a proto se nemusí registrovat!

Mohu mít více osob, které mi budou pomáhat?

Ano. Záleží pouze na vás, koho označíte jako osobu, která vám pomáhá.

Kdo může dělat osobního asistenta mimo rodinu?

Záleží pouze na vás, kdo vám bude dělat osobního asistenta. Záleží, zda se domluvíte s organizací nebo někým, koho znáte ze svého okolí.

Bude někdo kontrolovat využití příspěvku?

Ano. Kontrolu budou provádět pracovníci obecních úřadů.

Budou kontrolovat účty za „koupené“ služby?

V případě sepsání smlouvy s organizací bude ve smlouvě uvedeno jaké služby máte domluvené, jejich frekvence a cena za jejich poskytování. Také zde bude uveden způsob hrazení služeb.

Pokud vám péči poskytuje rodinný příslušník, nemusíte si dle vyjádření Mgr. Žárského (pracovník MPSV) schovávat účty. Kontrola bude spočívat ve zhodnocení dostatečnosti poskytnutých služeb (zda je péče vyhovující). JUDr. Hutař k tomu dodává, že by mělo jít o rozhovor, při kterém osoba zhodnotí stav péče. Pracovník také přihlédně například

k celkové čistotě prostředí, oděvu a další u osoby, která pobírá příspěvek.

Bude o.s. LORM nadále přispívat na osobní asistenty?

o.s. LORM vám od Nového roku může osobního asistenta zprostředkovat (vybere vhodnou osobu dle vašich požadavků) a vyškolit. Nadále však nebude finančně přispívat na zajištění této služby. K tomu vám bude sloužit příspěvek na péči.

Maximální výše poplatku za jednu hodinu osobní asistence je od 1.1. 2007 stanovena na 85,- Kč. Způsob, jakým budete osobní asistenci hradit, je na domluvě mezi vámi a osobním asistentem (rodinný příslušník nebo někdo, koho si sami zvolíte) nebo příslušnou organizací, která vám osobního asistenta poskytla.

Pokud zvažujete využití služby osobní asistence jinde než v o.s. LORM, domluvte se na konkrétních podmínkách v dané organizaci.

Jak to bude vypadat v pobytovém zařízení (např. Ústav sociální péče)?

K úhradě nákladů za poskytnutou péči je určen především příspěvek na péči. Všeobecně je úhrada za péči automaticky stanovena ve výši příspěvku na péči. Výše úhrady za jednotlivé služby bude součástí smlouvy, kterou budete po 1.1. 2007 sepisovat.

Úhradu za pobyt a stravu hradí uživatel ze svých příjmů (mzda, důchod, ...). Po úhradě nákladů na stravu a pobyt vám musí zůstat ze mzdy nebo důchodu alespoň 15% z tohoto příjmu.

Úhrada za stravu a pobyt byla vyhláškou stanovena na maximálně 300,- Kč na osobu a den (140,- Kč strava, 160,- Kč ubytování).

Bude mi vyplácena „vratka“ za pobyt mimo zařízení?

Ano. Pokud to budete mít sepsané ve smlouvě!

Kde se mohu dozvědět více?

Další dotazy můžete směřovat na oblastní pracovníky o.s. LORM.

Průběžně jsou nové informace uváděny také na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz), Národní rady pro zdravotně postižené (www.nrzp.cz) a samozřejmě na stránkách o.s. LORM společnosti pro hluchoslepé (www.lorm.cz).

V průběhu měsíce prosince 2006 a ledna 2007 bude každou sobotu dopoledne v 11:45 na programu ČT1 vysílán pořad „Neznalost neomlouvá“, který bude věnován problematice zákona o sociálních službách.

Jak to bude vypadat se službami v o.s. LORM po Novém roce?

Od 1.1. 2007 se dotkne nový Zákon o sociálních službách nejen vás, jako uživatelů, ale i organizace o.s. LORM jako poskytovatele sociálních služeb.

Z tohoto důvodu musela organizace rozčlenit stávající služby nově do čtyř kategorií:

1. sociální rehabilitace
2. sociálně aktivizační služby pro hluchoslepé (pobyty, kluby)
3. tlumočení na úřadech a při návštěvě lékaře (ve znakovém a taktilním znakovém jazyce, Lormově abecedě, pomocí prstové abecedy do dlaně či orálně při kompenzaci sluchadly)
4. sociální odborné poradenství

Dále si vysvětlíme, jak jsou stávající služby nově uspořádané do jednotlivých kategorií. Výčet je zaměřený na služby stěžejní, které budou v rámci jednotlivých kategorií realizovány.

1. SOCIÁLNÍ REHABILITACE

Sociální rehabilitace představuje soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti.

Patří sem rozvoj specifických schopností a dovedností, jako je výuka prostorové orientace a samostatného pohybu, sebeobsluha, obsluha kompenzačních pomůcek a další.

Dále sem spadá posilování návyků a nácvik výkonů běžných pro samostatný život a nezbytné činnosti alternativním způsobem využívající zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí (nácvik obsluhy běžných zařízení a spotřebičů, nácvik péče o domácnost, ...).

Současně sem patří nácvik běžných a alternativních způsobů komunikace jako je Braillovo písmo, Lormova abeceda, znakový jazyk a taktilní znakový jazyk. Nezbytnou součástí je podávání informací o možnostech získávání rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, včetně testování jejich vhodnosti a doporučování.

Služba bude jako doposud zajišťována formou terénní (u vás doma) a ambulantní (poradenské centrum) po sepsání smlouvy. Služby v této kategorii budou poskytovány bezplatně.

2. SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO OSOBY S HLUCHOSLEPOTOU

K sociálně aktivizačním službám pro seniory a osoby se zdravotním postižením v o.s. LORM patří tradičně týdenní edukačně rehabilitační pobyty a pravidelná klubová setkání v Poradenských centrech o.s. LORM.

Pobyty i klubová setkání budou nadále poskytovány na základě písemné smlouvy.

Pobyty budou nadále poskytovány za dotovanou cenu.

3. TLUMOČNICKÉ SLUŽBY PRO OSOBY S HLUCHOSLEPOTOU

Tlumočnické služby pro osoby s hluchoslepotou jsou poskytovány vždy na základě uzavřené smlouvy na začátku kalendářního roku. Ve smlouvě bude uvedena přibližná frekvence poskytované služby a předpokládané místo tlumočení.

Pracovníci se při tlumočení řídí Etickým kodexem o.s. LORM. Služby jsou poskytovány zdarma.

4. ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

Odborné sociální poradenství zahrnuje základní sociální poradenství (informace k řešení běžných životních situací) a odborné sociální poradenství, které je zaměřeno na specifické potřeby hluchoslepých.

Cílem poradenských služeb je získat, posílit příp. obnovit schopnost klientů prosazovat a chránit vlastní práva a zájmy, využívat veřejné instituce a služby, pomoci jim v oblasti komunikace a mezilidských vztahů a tím zmírnit, příp. minimalizovat nepříznivou situaci, kterou řeší.

Odborné poradenství zahrnuje zprostředkování informací o zákonech a vyhláškách týkajících se zdravotního postižení a o ostatních peněžitých a věcných dávkách a sociálních výhodách. Dále zahrnuje pomoc při výběru a pořízení vhodných kompenzačních pomůcek.

Sociální poradenství je poskytováno individuálně, formou osobních a telefonických konzultací a intervencí na základě potřeb klientů.

Také tyto služby budou poskytovány v o.s. LORM bezplatně.

o.s. LORM bude tedy nadále své služby poskytovat bezplatně. Jedinou výjimkou jsou pobyty a předplatné bulletinu Doteky. Obě tyto služby budou stejně jako dosud poskytovány za dotovanou cenu.

Jak již bylo jednou řečeno, o.s. LORM se nebude nadále spolupodílet na hrazení osobní asistence. K tomu vám bude sloužit příspěvek na péči. Můžete se ale obracet s žádostí o pomoc při zajištění vhodného asistenta a jeho vyškolení.

Jak to bude s finanční úhradou za služby v jiných organizacích?

Rozdělení služeb do čtyř kategorií tak, jako to bude mít nově o.s. LORM, je závazné i pro všechny další organizace. Zařazení konkrétních služeb se ale může trochu lišit. Vyhláška k zákonu vymezuje některé služby, které jsou vždy poskytovány bezplatně. Patří k nim například tlumočení a výuka a některé další. Jak to však bude s dalšími službami se musíte informovat u konkrétního poskytovatele, tj. organizace.

Jak to bude se zajištěním služeb?

Pokud budete chtít, aby vám byly nadále poskytovány služby ze strany o.s. LORM, je nutné sepsat smlouvu na rok 2007. Ve smlouvě bude uvedeno vaše jméno a jméno zástupce organizace. Dále bude uveden výčet služeb, ze kterých si můžete vybrat. Pokud budou služby realizovány za úhradu, bude to u nich uvedeno (týká se pobytů).

Dále se budete se svým terénním pracovníkem domlouvat na četnosti služby a způsobu realizace, tj. zda bude služba poskytována v místě bydliště, v poradenském centru popřípadě na pobytu.

Celkově lze říci, že až na ukončení služby poskytování osobní asistence se pro uživatele služeb o.s. LORM v jejich nabídce a realizování nic zásadního nemění.

Materiál byl zpracován na podkladě dokumentů zveřejněných Ministerstvem práce a sociálních věcí, Národní rady zdravotně postižených a Popisu služeb o.s. LORM - Společnosti pro hluchoslepé.

Vypracovala: Bc. Jana Blahoutová

Praze 12.12. 2006